

Wellantbestuurder Peter van der Poel neemt afscheid

'Te grote nadruk op

Peter van der Poel

het cognitieve'

Als directielid was Peter van der Poel erbij toen kleine scholen fuseerden tot aoc's. Hoewel hij als bestuurder nu wat verder afstaat van de leerling, blijft hij in zijn hart een onderwijzman. Op 1 januari gaat hij na 37 jaar onderwijs - waarvan 33 jaar in het groene - met pensioen.

“Hoe kunnen we het onderwijs aantrekkelijker maken voor leerlingen? Die vraag heeft me mijn hele loopbaan, vanaf het begin, beziggehouden. Sinds ik bijna veertig jaar geleden in het onderwijs begon, zijn we een stapje verder gekomen, maar we zijn er nog niet. Ik was vroeger zo'n kind met veel verzet tegen school. Enige vorm van begeleiding was er niet. Daar verandering in brengen was mijn belangrijkste motivatie om te kiezen voor een loopbaan in het onderwijs”

Hoe liep die loopbaan dan?

“Ik ben in 1971 begonnen op de Nieuwe Lerarenopleiding. De eerste lichting was een select gezelschap in die opleiding. Je moest hoge cijfers halen om er toegelaten te worden. Ik was toegelaten omdat ik negens had voor Nederlands en geschiedenis. Na die lerarenopleiding wilde ik geschiedenis gaan studeren aan de universiteit. Ik zou onderzoek gaan doen. Ik wilde historicus worden, dat was mijn beeld. Maar een onderwijskundige in de opleiding zette me aan het denken. ‘Mensen zoals jij zouden zich op het lbo moeten oriënteren.’ Zijn idee was dat we – met onze opleiding – een bijdrage konden leveren aan de versterking van dat onderwijs. Ik ben nog wel aan de doctoraalstudie begonnen, maar heb dat niet afgemaakt. In plaats daarvan ben ik een opleiding tot leerlingbegeleider gaan volgen”

“Vanaf het moment dat ik stage liep, hadden de lbo-leerlingen mijn hart gewonnen. Ik was aangenaam verrast door de directheid van die kinderen. Je kunt voor hen zoveel verschil maken. Het zijn de leerlingen die op de basisschool vaak achteraan hobbelden. Als je ze vertrouwen geeft, gaan ze groeien.”

Is er veel veranderd sinds eind jaren zeventig?

“De leerlingenpopulatie van nu is wel wat anders dan toen. Toen gingen ook leerlingen naar het lbo die op cognitief gebied meer in hun mars hadden. Het is nu veel meer uitgeselecteerd. Als het enigszins kan, gaan leerlingen vaker naar mavo of havo. De grote uitdaging is nog steeds hoe we het onderwijs aantrekkelijker kunnen maken. Dat is niet veranderd. Vraag een mbo-leerling of hbo-student na de opleiding waar ze het meest geleerd hebben. Het antwoord is steevast: op stage. Dat moet een onderwijsinstelling zich toch aantrekken! We hebben nog steeds te weinig oog voor het buitenschools leren in algemene zin. Daar zouden we veel meer de verbinding mee moeten zoeken”

“Die zoektocht naar aantrekkelijk onderwijs voor leerlingen was ook verbonden aan het natuurlijk leren zoals we dat vijftien jaar geleden probeerden in te voeren. De implementatie ervan hebben we onderschat, maar een aantal uitgangspunten van deze visie op leren staat nog recht overeind.”

Dus je blijft een voorstander van onderwijsvernieuwing?

“Ja, ik ben daarom ook blij met de ideeën die Paul Schnabel lanceert met het Platform Onderwijs 2032. Als je ziet hoe nieuwsgierig en leergierig kinderen zijn voor ze op vierjarige leeftijd naar school gaan, dan is de uitdaging dat zo veel mogelijk vast te houden. Vanuit het basisonderwijs hoor ik dat dat al vanaf groep 3 onder druk komt te staan.”

“Je moet zorgen dat je naast een kerncurriculum voldoende vrije ruimte hebt zodat leerlingen aan de gang kunnen met wat hen boeit. Er moet

‘We hebben nog steeds te weinig oog voor het buitenschools leren in algemene zin’

‘Leerlingen moeten tijdens en niet pas ver na hun schooltijd zicht krijgen op hun talenten’

meer ruimte komen voor persoonsvorming. Op dit moment is de nadruk op het cognitieve te groot. Het is zoeken naar de goede balans tussen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Leerlingen moeten tijdens en niet pas ver na hun schooltijd zicht krijgen op hun talenten. Onderwijs 2032 gaat daar weer aan bijdragen en sluit daarmee overigens aan op ontwikkelingen die al gaande zijn.”

Heb je een beeld van het onderwijs in de toekomst?

“Excellente docenten blijven de basis van goed onderwijs! Gepersonaliseerd leren moet ondersteund worden met intelligente software die kan differentiëren naar niveau, tempo, belangstelling en leerstijl. We zijn nu kleinschalig begonnen met onderwijs via de iPad, maar de software is nog verre van volmaakt. Hier is een tempoversnelling nodig! Mijn droom is dat de leerling niet alleen met plezier van school naar huis gaat, maar ook met plezier naar school komt.”

Kon je als onderwijsman je ei kwijt in je werk?

LOOPBAAN

Peter van der Poel, begon in 1978 na de lerarenopleiding als leraar Nederlands en geschiedenis op een openbare mavo in Doorn. Vier jaar later stapte hij over naar het groene onderwijs. In 1982 begon hij als leraar en leerlingbegeleider op het Tuinbouwonderwijscentrum in Utrecht, toen lbo. In 1986 werd hij er benoemd tot adjunctdirecteur.

Na de aoc-vorming in 1990, toen de school onderdeel werd van AOC Midden Nederland, werd hij locatiedirecteur voor de vbo-vestiging in Utrecht. In 1995 maakt hij de overstap naar het mbo in Houten als lid van een tweehoofdige directie.

In 1999 fuseerde AOC Midden Nederland met drie andere aoc's (het Groene Delta College, het Groen College en het Florens College) tot Wellantcollege, het grootste aoc van het land. Van der Poel kreeg in 2002 een nieuwe functie. Hij werd regiodirecteur. De vier regiodirecteuren van Wellantcollege vormden een

laag tussen locatiedirecteuren en College van Bestuur. Na een reorganisatie in 2006 werd die functie weer opgeheven. Vanaf dat moment maakt Van der Poel deel uit van de Bestuursraad, later weer College van Bestuur. Vmbo en Human Resource Manager zijn vanaf die tijd zijn belangrijkste aandachtsgebieden geweest. Op 10 december vindt zijn afscheidsbijeenkomst plaats in het Muntgebouw in Utrecht.

“Als directeur en bestuurder sta je natuurlijk wat verder van de leerlingen af. Eigenlijk zou je je alle dagen, bij alles wat je doet, af moeten vragen wat de leerling er van gaat merken. Als locatiedirecteur van een vmbo-school is die vraag natuurlijk makkelijker te beantwoorden dan als CvB-lid. Toch moet je je die vraag stellen en je zorgen maken als je er geen duidelijk antwoord op kunt geven”

Hoe zie je de toekomst voor groen onderwijs?

“Meer dan dertig jaar heb ik in groen onderwijs gewerkt. Toch ben ik meer een onderwijsman dan een ‘groene’ onderwijsman. Voor groen onderwijs blijft zeker ook in de toekomst een goede positie mogelijk. Nu is er gedoe over de bekostiging. Ik vind dat we bij het ministerie horen dat ons het best faciliteert. Nu de additionele bekostiging wegvalt en de basisbekostiging achterblijft, kun je je afvragen waarom we nog onder dit vakministerie moeten vallen. Ik zou het prima vinden als we naar OCW gaan.”

“Aoc's zullen heel goed na moeten denken over hoe ze hun mbo-opleidingen gaan organiseren. De doelmatigheid van de opleidingen krijgt meer aandacht, zeker nu bekostiging onder druk staat. Daar moeten de aoc's gezamenlijk, met het bedrijfsleven, mee aan de slag. Voor het vmbo ligt het anders. Vmbo-leerlingen gaan niet reizen. Als je daar lokaal te klein wordt, moet je in de directe omgeving op zoek naar samenwerkingspartners. Wij doen dat nu bijvoorbeeld in Gorinchem, waar we samenwerken in een brede vmbo-school. Maar het overgrote deel van de vmbo-locaties is prima in staat om zelfstandig voort te bestaan. Over het algemeen doen we het goed in het vmbo-groen. Lag in het verleden de nadruk soms misschien te sterk op zorg, tegenwoordig worden goede onderwijsprestaties minstens zo belangrijk gevonden. ”

Heb je plannen?

“Na mijn pensionering wil ik alsnog aan de slag met historisch onderzoek. Om te beginnen liggen in mijn familiegeschiedenis nog een paar mooie onderwerpen te wachten. Tweehonderd jaar geleden werd mijn oudvader twee keer veroordeeld voor oplichting. Die rechtszaken ga ik eens goed uitpluizen. En ik ga actief worden voor een stichting die zich bezighoudt met Utrechtse monumenten. Ik ga dus weer terug naar mijn oude liefde: geschiedenis.” ■